

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a Féja Ügyvédi Iroda tagjaként eljáró dr. Féja András ügyvéd által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek - a dr. Bodolai László ügyvéd által képviselt I.rendű alperes neve (I.rendű alperes címe) I. rendű, a II.rendű alperes neve (II.rendű alperes címe) II. rendű és ... jogtanácsos által képviselt III.rendű alperes neve (III.rendű alperes címe) III. rendű alperesek ellen személyhez fűződő jogsértés megállapítása iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2010. június 5. napján kelt 19.P.20.655/2010/4. számú ítélete ellen a III. rendű alperes részéről 5. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését helybenhagyja.

Kötelezi a III. rendű alperest, hogy fizessen meg - 15 napon belül - a felperesnek 10.000 (Tízezer) forint plusz áfa összegű fellebbezési eljárási költséget, míg - felhívásra - az államnak 36.000 (Harminchatezer) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A felperes ismert közéleti személyiség, aki a 2010. évi választásokon az ... képviselőjelöltjeként indult, korábban ugyanezen párt országgyűlési képviselője volt.

Az I. rendű alperes által működtetett ... internetes honlapon 2010. január 12-én „Érik a ...-... összeolvadás" címmel jelent meg írás, egyebek között arról, hogy a felperes jelölését a volt miniszterelnök, ... anyagilag is támogatta és jelentős forrásokat ajánlott fel az ... parlamenti képviselője, a milliárdos szociáldemokrata pártelnök, ... is. A cikk szerint e két forrás az ... kampányköltségeinek 90%-át fedezi. Közltek azt is, hogy akár a felperes, akár az ... bármely politikusának, akár a pártnak a támogatását ... az MTI részére adott nyilatkozatában cáfolta, ennek ellenére az I. rendű alperes által nyilvánosságra hozott információt más források is tényként közltek.

A II. rendű alperes által üzemeltetett internetes portál 2010. január 13-án az I. rendű alperesi honlapot is forrásként megjelölve „... és ... finanszírozza az ... kampányát?” címmel jelentetett meg írást, melynek úgynevezett „lead” szövege a következő volt: „Az ... értesülései szerint felperes neve jelölését a volt miniszterelnök, ... anyagilag is támogatta”. A folytatásban arról esik szó, hogy szocialista politikusok dobhatják össze az ... kampánycöltségeinek 90%-át. Az I. rendű alperes értesüléseire utalva közölték, hogy a felperes jelölését a volt miniszterelnök, ... anyagilag is támogatta. Közölték ... MTI-hez eljutatott cáfolatát, ugyanakkor azt is, hogy ... és ... juttatásai az ... kampány költségeinek 90%-át fedezi.

A III. rendű alperesi napilap 2010. január 14-i száma a 3. oldalon, a „belföld” című rovatban „A visszatérés stratégiái - A ... úgy látja ... két pártot is indít a parlamenti választáson” címmel az I. rendű alperes írására utalással ... vezető ...-politikus nyilatkozatát közölte. Idézték az I. rendű alperesi portálon megjelenteket: „az egyeztetések menetét ismerő forrásaink szerint felperes neve jelölését a volt miniszterelnök ... anyagilag is támogatta, ahogy jelentős forrásokat ajánlott fel a ... Párt elnöke, az ... színeiben parlamenti képviselő milliárdos ... is. Úgy tudjuk a két forrás az ... kampány költségeinek 90%-át fedezi.” ... cáfolata kapcsán ugyancsak ... nyilatkozatát közölték, mely szerint az Index nem korrigálta a megjelenteket, ezért úgy tekintik, állításait fenntartja.

A felperes végleges keresetében megállapítani kérte, hogy az I-II. rendű alperesek az általuk működtetett internetes portálon, illetve a III. rendű alperes az általa kiadott napilapban a felperesre vonatkozó azon valótlán közléssel, miszerint az ...-listán indulását ... volt miniszterelnök anyagilag is támogatta, sérti a felperes jó hírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát. A jogsértés megállapítása mellett az alperesek eltíltását és sajnálkozásukat is magában foglaló, megfelelő nyilvánosság biztosítása mellett elégtétel adását kérte. Az I. rendű alperest 300.000, míg a II-III. rendű alpereseket 100.000-100.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére kérte kötelezni. Hivatkozása szerint közéleti személyiségre önmagában is sérelmes közlés, hogy egy másik párt vezető politikusa pénzeli a választásokon való részvételt, mintegy „befizetve” őt egy másik párt listájára. A sérelmezett közlés a választási felkészülés kezdeti fázisában történt, amikor a lejárató híresztelések leginkább alkalmasak erkölcsi kár okozására. Utalt a Ptk. 78. § (2) bekezdéséhez kapcsolódóan kialakult bírói gyakorlatra, amely szerint más személy valótlán tényállításának híresztelése is megvalósítja a jóhírnév sérelmét. Hangsúlyozta: az I. rendű alperes ... cáfolata ellenére fenntartotta a sérelmezett állítását, azt a II-III. rendű alperesek is átvették. A nem vagyoni kártérítés alperesenként eltérő összegénél annak figyelembevételét kérte, hogy a jogsértő tartalom az I. rendű alperestől eredt. Utalt arra: az alperesi közleményekben megjelentek miatt több esetben kényszerült magyarázkodásra, a sérelmezett közlés alkalmas arra, hogy a felperes jelölti szerepvállalását hiteltelenítse. Nem vagyoni kára bekövetkezését köztudomású tényként kérte értékelni, szükség eséré bizonyítási indítványok előterjesztését vállalta.

Az I. rendű alperes a kereset elutasítását kérte. Az általa közöltek valóságtartalmát illetően bizonyítás nem ajánlott fel. Arra hivatkozott, hogy a cikkben nem található olyan látszatkeltés, hogy a támogatásra a felperes munkásságáért való viszonzásként került volna sor. Hivatkozása szerint nem sértő, ha valakit ... volt miniszterelnökkel hoznak kapcsolatba, egyebekben a sérelmezett mondat a felperes személyének megítélése szempontjából jelentőséggel nem bír.

A II. rendű alperes a keresetre érdemben nem nyilatkozott, képviselője a kitűzött tárgyaláson szabályszerű idézés ellenére nem jelent meg.

A III. rendű alperes ellenkérelme is a kereset elutasítására irányult. Álláspontja szerint köztudomású tény, hogy a választási kampány költséges dolog, ehhez kapcsolódóan nem sértő az a találgatás, hogy a finanszírozásban kik vállalhattak szerepet. Maga is arra hivatkozott, hogy ... személyének emlegetése sértő tartalmat nem hordoz. Észrevételezte, hogy az írás ... cáfolatát is közölte. Kiemelte: a felperes kárát nem igazolta, nem vagyoni kárigénye ezért sem lehet alapos.

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította: az I., II., és III. rendű alperesek a per tárgyává tett írásaikban annak valótlan híresztelésével, hogy a felperes ... listán való indulását ... anyagilag is támogatta és ez a támogatás az ... kampány költségeinek jelentős hányadát fedezte, megsértette a felperes jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát. Az I., II., és III. rendű alpereseket a további jogsértéstől eltiltotta, és kötelezte az I-II. rendű alpereseket, hogy elégtételként az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül az általuk közzétett közleménnyel azonos elérhetőséggel, legalább 30 napra - ha a közlemény változatlanul feltalálható, annak fennmaradásáig -, míg a III. rendű alperest ugyanezen határidőn belül az általa közzé tett közléssel azonos helyen és betűszedéssel kommentár nélkül, sajnálkozása kifejezése mellett tegye közzé az ítélet rá vonatkozó rendelkezését. Az I. rendű alperest 300.000, míg a II-III. rendű alpereseket személyenként 100.000 forint nem vagyoni kártérítés, továbbá az I. rendű alperest 15.000, a II-III. rendű alpereseket személyenként 10.000 forint perköltség 15 napon belüli megfizetésére kötelezte. Rendelkezése szerint a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt 50.000 forint eljárási illetékből az I. rendű alperes 25.000, míg a II-III. rendű alperesek személyenként 12.500 forintot kötelesek megfizetni felhívásra az állam javára.

Az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában utalt az Alkotmány és a Ptk. személyiségi jogi tárgyú rendelkezéseire, a Legfelsőbb Bíróság irányadó gyakorlatára és az Alkotmánybíróság határozataira. A kereset jogalapja tekintetében rámutatott: jogsértő annak állítása, hogy a felperest egy adott politikai párt színeiben történő szerepvállalásra egy rivális politikai párt vezető politikusa mintegy „befizette”. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint ez a kijelentés alkalmas arra, hogy a felperes személyes integritását, függetlenségét megkérdőjelezze. Tekintve, hogy a II. és III. rendű alperesek az I. rendű alperestől származó információikat híresztelték, esetükben ugyancsak megállapítható a jogsértés, az általuk közöltek valóságtartalmát az alperesek egyike sem bizonyította. A III. rendű alperes ugyan

közölte, hogy ... cáfolta a megjelenteket, de idézte ... nyilatkozatát, ami szerint „mivel az ... nem helyesbített, úgy kell tekinteni, hogy állításukat fenntartják”. A III. rendű alperes sem törekedett a felperes álláspontjának megjelenítésére, így nem tettek eleget a sajtótörvény körütekintő eljárásra vonatkozó követelményének.

A jogsértés megállapítása mellett az elsőfokú bíróság alkalmazta a jogsértéshez kapcsolódó további objektív jogkövetkezményeket és az I-III. rendű alpereseket a jogsértéstől eltiltotta, elégtétel adására kötelezte, a sérelmezett közlésekkel azonos nyilvánosság biztosítása mellett az alperesekre vonatkozó ítéleti rendelkezés közlését és sajnálkozás kifejezését elrendelve.

A nem vagyoni kártérítés összege tekintetében az elsőfokú bíróság az eset összes körülményére, a jogsértés tárgyi súlyára, a tényleges következményekre, az összecszerűség tekintetében kialakult bírói gyakorlatra és arra volt figyelemmel, hogy a nem vagyoni kár bekövetkezése bizonyos körben köztudomású tényként értékelhető. Figyelembe véve azt a körülményt, hogy a II. és III. rendű alperesek a sérelmezett közléseket az I. rendű alperestől származtatták, helyénvalónak találta az I. rendű alperes esetében magasabb összegű kártérítési következmény alkalmazását is.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen, annak megváltoztatását és a vele szemben előterjesztett kereset elutasítását kérve a III. rendű alperes élt fellebbezéssel. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítéletének rá vonatkozó része törvénysértő és megalapozatlan; az elsőfokú eljárásban előterjesztett ellenkérelmét változatlanul fenntartotta. Hivatkozása szerint az elsőfokú bíróság indokolása ellentmondásos, mert bár úgy foglalt állást, hogy a politikusok teljesítményének a megítélése nem tartozik a bíróság hatáskörébe, azzal a megállapításával, hogy a felperes személyes függetlenségét kérdőjelezi meg az a közlés, miszerint egy rivális politikai párt vezető politikusa a felperes kampányát finanszírozta, a felperes politikusi teljesítményét értékelte. Érvelése szerint köztudomású, hogy egy kampány költségekkel jár, ezért kampány idején arról írni, hogy egy képviselőjelöltet ki, vagy milyen szervezet finanszíroz, nem lehet sértő, a közszereplőnek a közvélemény és a sajtó találgatásait el kell viselnie. A III. rendű alperes a felperes függetlenségét nem kérdőjelezte meg, véleményt sem formált, csak a tényeket írta le. Érvelése szerint a felperes által hivatkozott törvényi tényállás elemei közül az objektív jogsértés nem valósult meg, a felperes szubjektív érzékelése a jogsértés megállapításához nem elegendő.

A felperes ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult.

A III. rendű alperes fellebbezése alaptalan.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között (Pp. 247. §), azaz a felperes és a III. rendű alperes vonatkozásában felülbírálván (Pp. 253. § (3) bekezdés) megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást az érdemi döntéshez szükséges mértékben feltárta, a

rendelkezésre álló bizonyítékok okszerű értékelésével meghozott érdemi döntésével a Fővárosi Ítéltábla mindenben egyetértett.

Kifejezetten a III. rendű alperes fellebbezésében foglaltakra tekintettel emeli ki a Fővárosi Ítéltábla a következőket:

A Ptk. 78. § (1) bekezdése szerint a személyhez fűződő jogok védelme kiterjed a jóhírnév védelmére is. A (2) bekezdése szerint a jóhírnév sérelmét jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó, azt sértő, valótlan tényt állít, híresztel, vagy való tény hamis színben tüntet fel.

Az elsőfokú bíróság - a III. rendű alperes fellebbezésében foglaltaktól eltérően nem a per tárgyát képező írásokban megnevezett politikusok - köztük a felperes - politikai teljesítményét értékelte, hanem azon valós helyzet figyelembevételével alakította ki az álláspontját, hogy a politikai pártok eltérő érdekek mentén szerveződnek, más és más politikai irányvonalat jelenítenek meg, ebből következően az az állítás, hogy egy adott politikai párt tagjának választási részvételét egy másik, rivális politikai párt vagy annak tagja finanszírozza, értelemszerűen megkérdőjelezi az illető politikus függetlenségét. Az erre vonatkozó valótlan állítás pedig az érintett - jelen esetben a felperes - jó hírnevét sértő „objektív jogsértést” megvalósító magatartás. A Fővárosi Ítéltábla hangsúlyozza: a politikai függetlenség a politikai életpálya alapértéke, ezért annak valótlan tényállítással történő kétségbe vonását az érintett, közszereplőként sem köteles tűrni, és a kampányidőszak felfokozott légköre, speciális hírérzékenysége sem adhat felmentést a jogsértés megállapítása alól.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság nem tévedett, amikor a keresetnek helyt adva megállapította a jogsértést, és - további objektív jogkövetkezményként - a III. rendű alperest - a jogsértő cikkel azonos nyilvánosság biztosításával történő, megfelelő elégtétel adására kötelezte. A felperes személyes előadását, országos politikai szerepvállalását figyelembe véve, az elsőfokú bíróság a nem vagyoni kártérítés összegét helyesen állapította meg, az nem eltúlzott, ezért döntésének megváltoztatására nem volt mód.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján - utalva helyes indokaira - az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla a Pp. 239. §-án keresztül érvényesülő Pp. 78. § (1) bekezdése szerint az eredménytelenül fellebbező III. rendű alperest kötelezte a felperes jogi képviseletével felmerült - a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdéseiben foglaltak szerint, az Itv. 39. § (3) bekezdés c) pontja szerinti pertárgyérték és a végzett munka alapulvételével, a 4/A. § alapján az áfára is figyelemmel megállapított - ügyvédi munkadíjból álló fellebbezési eljárási költség, továbbá a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdés és 15. § (1) és (3) bekezdéseiben foglaltak szerint a tárgyi illetékfeljegyzési jogra tekintettel le nem

rótt, az Itv. 39. § (3) bekezdés c) pontja szerinti - államot illető - fellebbezési eljárási illeték megfizetésére.

Budapest, 2011. április 20.

Dr. Sághy Mária s.k.
a tanács elnöke

Dr. Varga Edit s.k.
előadó bíró

Dr. Kincses Attila s.k.
bíró